

[Stats- og udenrigsministeren.]

Jeg synes, at vi har grund til at være tilfreds med det forløb, mødet fik, og jeg vil især gerne fremhæve den usvækkede vilje til forhandling og afspænding, der blev givet udtryk for fra alle sider. Også de praktiske arrangementer i forbindelse med mødet forløb godt; dette skyldes ikke mindst, at mødet ved velvilje og imødekommenhed fra det høje folketings præsidium kunne afholdes her i folketingsbygningen, og jeg vil gerne på regeringens vegne bede formanden modtage en tak for den velvilje, der ved denne lejlighed blev vist dette mødes tilrettelæggelse og organisation.

NATO-konferencen gav en værdifuld orientering om de vestlige landes syn på de centrale storpolitiske spørgsmål. Der har imidlertid også nu i foråret fundet en anden konference sted, der gav anledning til en interessant international meningsudveksling, men om helt andre emner. Jeg tænker på De Førnede Nationers konference i Genève om retsordenen på havet. Konferencen blev åbnet den 24. februar og varede til udgangen af april, og alle FN's medlemsstater foruden de stater, der er medlemmer af en eller flere af FN's særorganisationer, var indbudt til konferencen. I alt 86 lande deltog. Danmark var repræsenteret ved en delegation under ledelse af udenrigsministeriets rådgiver i folkeret, professor Max Sørensen.

Ved denne lejlighed skal jeg indskrænke mig til at nævne, at der på konferencen blev behandlet en række væsentlige problemer af betydelig interesse for Danmark. Som de ærede medlemmer måske ved, var det vigtigste spørgsmål, der var til behandling, problemet om bredden af staternes territorialfarvand. Men inden jeg siger et par ord om dette, vil jeg lige nævne, at også andre vigtige problemer var til debat, bl. a. spørgsmålet om handels- og krigsskibes rettigheder og pligter såvel på det åbne hav som under passage af fremmede landes søterritorier, om gennemsejlingsretten af stræder, om fiskeri og fredningsforanstaltninger på det åbne hav og om den såkaldt kontinentale sokkel, det vil sige den del af havbunden, der strækker sig fra land ud til de store havdybder. Det lykkedes konferencen at udarbejde 4 konventioner, der indeholder regler hen-

holdsvis om staternes territorialfarvande, om det åbne hav, om fiskeri og fredningsforanstaltninger på det åbne hav samt om den kontinentale sokkel. Under forbehold af senere ratifikation blev disse konventioner undertegnet af et antal delegationer, herunder den danske. Yderligere vedtog konferencen en særlig protokol om retslig afgørelse af tvistigheder, der vedrører fortolkningen eller anvendelsen af de pågældende konventioners sagsområde, og et antal resolutioner af forskelligt indhold. Inden Danmark eventuelt ratificerer de pågældende konventioner, vil spørgsmålet herom blive drøftet med det udenrigspolitiske nævn, ligesom det også vil blive undersøgt, om ratifikationen måtte kræve folketingets samtykke. I bekræftende fald vil dette naturligtvis blive indhentet.

Hvad angår problemet om søterritoriets bredde, som jeg nævnte før, endte konferencen beklageligvis, uden at der kunne opnås det nødvendige to tredjedeles flertal for en særlig regel. Men det besluttedes at henvise dette spørgsmål til FN's plenarforsamling, for at denne kan drøfte tilrådeligheden af at indkalde en ny konference til afgørelse af dette og andre problemer, der ikke fandt deres løsning på konferencen.

Det principielle danske standpunkt var, at søterritoriets bredde burde fastlægges til 6 sømil, og at der derudover normalt ikke burde bestå nogen ret for staterne til at kræve et særligt fiskeriterritorium. For imidlertid at tilgodese de særlige interesser, som de befolkninger har, der lever i områder, som på grund af isoleret geografisk beliggenhed i usædvanlig høj grad er beroende af havet, tog den danske regering det standpunkt, at for sådanne områders vedkommende — og det gælder særlig Island, Færøerne og Grønland — burde der indføres en undtagelsesregel, hvorefter disse områder kunne hævde et fiskeriterritorium på indtil 12 sømil fra de grundlinjer, der danner udgangspunktet for søterritoriets beregning.

På konferencen viste det sig ikke muligt at opnå almindelig tilslutning til en sådan undtagelsesregel, selv om der fra flere sider vistes forståelse for de særlige problemer, der gør sig gældende for befolkningerne i de områder, jeg har nævnt. Under disse